

This question paper contains **5** printed pages]

AH—328—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

PUBLIC ADMINISTRATION

(Pri. of Administrative Organization—III)

(MCQ & Theory)

(Friday, 5-4-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :— (i) Attempt All questions.
(ii) All questions carry equal marks.
(iii) Wrong answers will carry negative marks for multiple choice questions.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) बहुपर्यायी प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरास क्रृत्यात्मक गुण आहेत.

MCQ

1. Multiple Choice Type Questions (i – x) : 10

बहुपर्यायी प्रश्न (i – x) :

(i) Which of the following is/are the type/s of Delegation ?

- (a) Conditional and unconditional delegation
(b) Formal and informal delegation
(c) Full and partial delegation
(d) All of the above

खालीलपैकी कोणते अधिकार प्रदानाचे प्रकार आहेत ?

- (a) सशर्त आणि बिनशर्त अधिकार प्रदान
(b) औपचारिक आणि अनौपचारिक अधिकार प्रदान
(c) पूर्ण आणि आंशिक अधिकार प्रदान
(d) वरीलपैकी सर्व

P.T.O.

- (ii) The line and staff agency in the Public Administration has been adopted from administration.
- (a) Military (b) Business
(c) International (d) Revenue
लोक प्रशासनामध्ये रेखा आणि सल्लागार अभिकरण हे प्रशासनातून घेण्यात आले आहे.
(a) सैन्य (b) व्यावसायिक
(c) आंतरराष्ट्रीय (d) महसूल
- (iii) The unity of command is essential in organization because
- (a) To avoid confusion
(b) To avoid duplication of work
(c) Option (a) and (b) are correct
(d) Option (a) and (b) are wrong
संघटनेमध्ये आदेशाची एकता असणे आवश्यक आहे कारण,
- (a) द्विधा स्थिती टाळण्यासाठी
(b) कार्याची पुनरावृत्ती टाळण्यासाठी
(c) पर्याय (a) व (b) दोन्ही बरोबर आहेत
(d) पर्याय (a) व (b) दोन्ही चूक आहेत
- (iv) Union Public Service Commission is an example of
- (a) Department (b) Staff agency
(c) Public corporation (d) Line agency
केंद्रीय लोकसेवा आयोग हे चे उदाहरण आहे.
(a) खाते (b) सल्लागार अभिकरण
(c) सार्वजनिक प्रमंडळ (d) पंक्ति अभिकरण
- (v) “..... means the number of subordinates or units of work that an officer can personally direct control and superwise.”
- (a) Span of control (b) Hierarchy
(c) Unity of command (d) Delegation

“..... म्हणजे एक अधिकारी किती कनिष्ठांच्या किंवा घटकांच्या कार्यावर प्रत्यक्ष देखरेख व नियंत्रण ठेवू शकतो ती संख्या होय.”

(a) नियंत्रण क्षेत्र (c) आजैची एकता	(b) अधिकारपदपरंपरा (d) अधिकार प्रदान
- (vi) Which of the following is/are the function/s of staff agency ?
(a) To give advice (c) To research	(b) To co-ordination (d) All of these
- खालीलपैकी कोणते सल्लागार अभिकरणाचे कार्य आहे ?
(a) सल्लादेणे (c) संशोधन करणे	(b) समन्वय साधणे (d) यापैकी सर्व
- (vii) Which of the following is/are demerit/s of hierarchy ?
(a) Delay in the disposal of work   (b) Human relations are neglected   (c) Both (a) and (b)   (d) None of the above
- खालीलपैकी कोणता अधिकारपद परंपरेचा दोष आहे/आहेत ?
(a) कार्यास विलंब (c) पर्याय (a) व (b) दोन्ही	(b) मानवी संबंधाकडे दुर्लक्ष (d) यापैकी नाही
- (viii) What is the unity of command ?
(a) Receive order from plural head   (b) Receive order from one head   (c) Division of work   (d) Centralization of power
- आदेशाची एकता म्हणजे काय ?
(a) अनेक प्रमुखाकडून आदेश स्विकारणे   (b) एकाच प्रमुखाकडून आदेश स्विकारणे   (c) कार्याचे विभाजन   (d) सत्तेचे केंद्रीकरण

P.T.O.

- (ix) 'Public corporation is one of the type of the Line agency.' This statement is
- (a) True (b) False
 (c) Confusive (d) None of these
- 'सार्वजनिक प्रमंडळ हे पंक्ति अभिकरणाचाच एक प्रकार आहे.' हे विधान आहे.
- (a) सत्य (b) असत्य
 (c) संदिग्ध (d) यापैकी नाही
- (x) Which of the following is/are function/s of Line agency ?
- (a) To make decision (b) To implementation
 (c) Only (a) (d) Both (a) and (b)
- खालीलपैकी पंक्ति अभिकरणाचे कार्य कोणते ?
- (a) निर्णय घेणे (b) अंमलबजावणी करणे
 (c) फक्त (a) (d) (a) व (b) दोन्ही

Theory

2. Describe the dependent factors of span of control. 10

नियंत्रण कक्षेच्या आधारभूत घटकांचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Explain the types of Department.

खात्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

3. State the functions of Chief Executive. 10

मुख्य कार्यपालिकेची कार्ये सांगा.

Or

(किंवा)

Elucidate the types of Staff agencies.

सल्लागार अभिकरणाचे प्रकार विशद करा.

4. Write short notes on any two of the following :

- (i) Importance of Delegation
- (ii) Qualities of Chief Executive
- (iii) Unity of Command
- (iv) Public Corporation.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) अधिकार प्रदानाचे महत्व
- (ii) प्रमुख प्रशासकाचे गुण
- (iii) आजेची एकता
- (iv) सार्वजनिक प्रमंडळ.